

когато по улицата минаваше единъ офицеръ въ чинъ капитанъ, съ дълга черна брада и на саблята му до ефеса имаше прикрепенъ револверъ. Той се спрѣ при мене и на български завърза следния разговоръ: „Какво пазишъ момче? — пушки Ваше Благородие. — Ехъ, да знаешъ колко съмъ се мѫчили за тѣзи пушки до като издействувахъ да ги отпуснатъ, до като ги товарихме, превозихме и пр., а пъкъ сега виждашъ ли какви сѫ нашитѣ българи? Вмѣсто да дойдатъ да се запишатъ въ дружинитѣ и да вземе всѣкой по една пушка, тѣ ги оставяха да стоятъ тука да ръждясватъ, пъкъ и въсъ да мѫчатъ да ги вардите. — Азъ потвърждавахъ, че е тъй. После се научихъ, че този офицеръ билъ българинъ — капитанъ Райчо Николовъ, сѫщия, който падна убитъ въ Пловдивъ въ преврата по Съединението въ 1885. год.

5) Джамията на „Хисаря“.

6) Кожухарския ханъ, който по-после изгорялъ и сега не сѫществува.

7. На „Марино-поле“ старитѣ конюшни на турските артилерийски казарми. Това трѣбва да бѣше складъ съ бойни припаси, понеже като нѣмаше караулно помѣщение, караула стоеше съвсемъ на открито, въ калта и снѣгътъ, и не се позволяваше да кладемъ огнь; имаше само нѣколко голѣми камъни на които сѣдяхме. Случваше се да ме праща караулния началникъ вечерно време въ градътъ, при главния карауль въ конака (правителствения домъ) за да получа секретнитѣ думи.

Никога службата въ опълчението не ми е омръзвала и не съмъ чувствувалъ тяжестта ѝ, освенъ веднажъ, когато бѣхъ въ този карауль. Широкото „Марино поле“ отъ движението на много коля и отъ продължителнитѣ дъждове бѣше се много разкаляло. Вечерь —тьмнина ужасна — като въ рогъ. Студенъ вѣтъръ бръсне ушиятѣ. Не сме защитени отъ него, понеже не сме въ помѣщение и не се позволяваше да кладемъ огнь за да си сгрѣемъ вкоченясалитѣ ржце. Въ такова време и при тази обстановка ме пратиха въ градътъ за секретнитѣ думи. Газихъ въ тьмнината дълбоката каль, ставахъ недоволенъ отъ всичко това, вървяхъ изъ улицитѣ. Недоволството ми се засилваше и се пораждаше у менъ нѣкаква зависътъ, като гледахъ, че изъ кѫщитѣ стантѣ бѣха освѣтлени и като си представлявяхъ и че е топло външре, понеже куминитѣ пушеха, задавахъ си следнитѣ въпроси: не сме ли, и ние и тѣ, все българи? Нѣма ли утре, и ние и тѣ, еднакво да се радваме на свободата? — Но все пакъ единъ вътрешенъ гласъ ми казваше: „дерзай, не роптай, вашитѣ заслуги ще бѫдатъ оценени. — Дали тъй стана!...“

8) Карауль при пленинитѣ турски войници, и

9) При болнитѣ пленици въ болницитѣ.